

Izhaja vsaki dan

Med ob nedeljah in praznikih od 5. uri, ob ponedeljkih od 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 krti (6 stotink); mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Esenju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm): za trgovinske in obrtne oglašev po 26 stot.; za oglasnice, zabavne, poslanice, oglašev denarnih zavodov po 60 stot. Za oglašev v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglašev po 3 st. beveda, najmanj pa po 40 stot. — Oglašev sprejema inšertni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina znaša.

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašev in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Naročni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON št. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 20. julija 1906

Nove vlade še ni. Ali to čakanje na novo vlado je potisnilo vznemirjenje v naši javnosti na višek. Po vsej Hrvatski je javno mnenje zelo nezadovoljno in razburjeno radi igre, ki jo tirajo kamarila in nje zvesti prijatelji v Hrvatski. V novine se mečejo poluradni komunikaciji, češ, da so zapreke za imenovanje že odstranjene, ali dejstvo je, da vlade le ni in je ni! Pa tudi sabor, ki se je imel sniti že dne 14. t. m. še ni zbran in bržkone se ne snide pred koncem avgusta. In tako se kaže tudi v tem slučaju, kako slabotni smo v Pešti in na Dunaju, kako se nimalo ne respektirajo naše pravice, kako se naravnost razžaljuje postopa z nami. A vse to zato, ker nam prejšnja vlada ni znala in ni hotela priboriti na vsakem mestu tisti položaj, ki nam gre kakor narodu ene kraljevine. Pogreske, ki so jih delali madjaroni skozi desetletja, se kažejo sedaj v pravi obliki in bo trebalo kolosalnega dela, da popravimo vse to in da nas oni v Pešti in na Dunaju ne bodo mogli ignorirati tako, kakor delajo to sedaj. Za to nam je potrebna nova vlada kakor ribi voda, ker v takem prehodnem stanju, v kakoršnjem se nahajamo sedaj, ni nade, da bi mogli napredovati. Res je sicer, da je sedaj vse svobodnejše, nego je bilo poprej. Ali, ker od teh svobodčin ni nič užitek, bi se moglo zgoditi, da se razmere zopet premene in da se vse povrne zopet v stare tire. A, da se je od izvestne strani hotelo podtakniti naši koaliciji „veleizdajalske“ tendence in jo s tem onemogočiti za vlado: to sem osvetlil v zadnjih številkah tega lista. Seveda so vsa ta prizadevanja ostala brezuspešna, kar se povdarja tudi od zgoraj doli, češ, „da so odpravljene vse zapreke“. To se samo konstatira, ali nam to ni dovolj, ampak bomo verovali, da so vse zapreke odpravljene še le tedaj, ko službeni list donese imenovanje nove vlade.

„Prijatelji“ Hrvatske se oglašajo vsikdar v časih, ko jej hočejo — škoditi, ko mislijo, da je primeren čas, da se uvede stari režim pak da bodo mogli oni zopet plavati v mastnih sinekurah. Najzgovorneji izgled smo imeli te dni, ko sta zopet pisala o naših razmerah Tomašić in „Pester Lloyd“. A da bo stvar še lepša, oglašil se je tudi človek žalostnega prokletega spomina — grof Khuen Hedervary. Tomašić in „Pester Lloyd“ sta se soglasno vrgla na koalicijo in sta med vrstami pokadila „narodni“, ne več obstoječi stranki. Jalov je trud Tomašićev, da bi branil to tudi na Ogrskem preveč poznano bivšo stranko. Saj ga zasmehujejo tudi same madjarske novine. Po tem takem nista ni Khuen, ni „Pester Lloyd“ dosegla tega, kar sta hotela doseči.

PODLISTEK.

Utisi iz Italije.

Spomini s pota.

Piše Franjo Krašovec.

IV.

Vrhunec slikarske umetnosti tvore alegorije redovnih obljub: siromaštvo, čistost, poslušnost. Gornja cerkev nedavno prenovljena ima v kornu dragocene freske. Ravno so franciskani v kornu in mogočno se razlega njih spev po širnih prostorih. Ogleдали smo si tudi Minervin hram; na njem je dobro ohranjeno izvirno starorimsko pročelje iz dob cesarja Avgusta. Omenim naj še cerkev sv. Klare. Bogato je opremljena. Ali, ako bi se hoteli spuščati v opisavanja bogatosti nje okrasov zavedlo bi nas to predaleč. Omenjam samo kripto sv. Klare. Mogočne dvodelne mramorove stopnice vodijo izpred glavnega oltarja doli v odpočivališče sv. Klare. Brezdvomno jeden nazvzvišenejših utisov vse Italije! Obilica sveč razsvetljuje sicer grobotne prestore! V kotičku je črna tema. Samo okoli steklene rakve brli nekoliko sveč. Izza želez-

Čemu piše sploh ta Tomašić! Saj je sam svečano izjavil že pred kakimi tremi meseci, da se popolnoma umakne s pozorišča javne politike. Ali še vedno mu vrag ne daje miru. Ali hoče pokazati, da je še živ, ali pa misli, da — ako pohvali katero od opozicijskih strank — ga ta stranka z odprtimi rokami vsprejme v svoje naročje. Nu, ako misli to, potem jako slabo misli. Kajti, če tudi naše opozicijske stranke niso take, kakor bi trebalo, vendar nimajo v svoji sredi tiranov, niti jih nočejo imeti. Potemtakem so torej vsa prizadevanja Tomašićeva zastoj; in najpametneje bi bilo, da mož v Treščevcu lepo redi krave in prašiče in da pusti druge pisati v novine.

A zakaj se je Khuen zopet oglašil? Nu, tu imate, zakaj! Predsednik našega sabora, dr. Bogdan Medaković, je bil intervjuiran od nekega dopisnika „Ogrskega korespondenčnega biro-a“, pak je tem poslednjemu izjavil med drugim tudi to, da je vzroka današnjemu stanju — da namreč nova vlada še ni imenovana — iskati v neprestanem rovanju Khuenta in njegove garde v Hrvatski, ki bi rad videl, da ostane vse pri starem. Na to je Khuen, kakor sem rekel, poslal v neke madjarske novine izjavo, kjer napada postopanje Medakovićevo, češ, da ga poslednji napada, a on da ne more v sabor, ker so mu — vrata zaprta, da bi tam oči v oči spregovoril z Medakovićem in ovrget njegovo trditev.

Čudno je, kar Khuen govori. Kdo neki mu je zaprl vrata našega sabora? Ali, nikdo, saj je Khuen virilist in je vpisan v ime-nik saborskih členov. More torej svobodno prihajati v sabor in tam razpravljati z Medakovićem o tem, da-li on, Khuen (in garda), res spletkari ali ne proti Hrvatski?!! Nu, da, v Khuenu ni toliko odločnosti in poguma, da bi prišel v sabor, kjer bi ga sicer nikdo ne motil v govoru, ali ni tam — ne politične, ne orožnikov! Brez teh pa Khuen ni nikoli izhajal.

Naše novine se marljivo dalje — koljejo med seboj, kakor n. pr. „Hrvatska“ in „Hrvatsko pravo“. Osebnost se tira v blato, novinarske polemike nosijo na sebi najhuje znake osebnosti, nedostojnosti in neuglajenosti. Ali je potrebno vse to? Je-li nade, da preneha? Ali pa morda strasti podivjajo še huje?!! A kaj še le občinstvo, ki ob tej hudi vročini mora čitati same take napade?!! Mari da občinstvo simpatizira s takim novinstvom? Nasprotno. Ono se obrača od takega novinstva. A novinstvo brez občinstva — je smešna stvar. Zato bi bilo nujno potrebno, da radi občinstva, kakor tudi radi ugleda našega časopisja dotični listi začno pisati v drugačnem tonu, ker ta današnji jim ne daja spričevala — evropske uglednosti.

nega omrežja vidimo rakev. Morda smo kaka dva metra oddaljeni od rakev. V redovniškem odevu počiva sv. Klara. Telo je popolnoma ohranjeno, ni upadlo, ni uvelo, ni očrnelo! Lice je blede, niti najmanjše trohnobe ni na njem, celo izraz fiziognomije je izborna ohranjen. Glej! stoletja, ki so milijone in bilijone človeških žitij pretvorila v prah in pepel, so prizanesla tej bitnosti! Ali je to balzamacija, ali je to čudež? mora se vprašati tudi ateist. Saj vendar imamo balzamirana trupla, ali vendar so očrnela! To truplo pa je ohranjeno, kakor da je bilo njega žitje dokončano še le včeraj. Pustimo ateizem, pustimo versko navdušenje! Ali, ako je resnica, da to truplo počiva tu od stoletij, potem je to pojava, o kateri si je komaj na jasnem današnja biologija in fiziologija. Gledamo začudjeni in mišični občutki se oživljajo v nas. V tem se iz desne za omrežjem prikazuje postava popolnoma zastre redovnice. V prvi hip me je ta prikazen tako prevzela, da sem mislil, da imam samo sv. Klaro pred seboj. Na to pa mi je začela redovnica razlagati v klasični latinščini življenje svetnice.

Ob peti popoldanski uri smo se zopet zbirali na asiškem kolodvoru. V Folignu smo

Pismo iz Pariza.

PARIZ, 17. julija 1906.

Vsa Francija; zlasti pa nje metropola, oblekla je te dni svatovsko oblačilo. da dostojno proslavi dan svojega vstajanja, dan, ko je narod iz lastne moči in železno roko strl v prah verige tiranije, ki so ga neusmiljeno tlačale k tlom dolga stoletja. Štirinajsti julij! To je za franceski narod največi in najlepši praznik, ki si ga je možno predstavljati. Čas je to, ko se ljudska duša ugloblja v burno minulost, ki je zahtevala ogromno žrtev, predno je zasijala vsaj nekoliko luč svobode ne-le Franciji, temveč vsej Evropi. In zato se slavi ta dan tako sijajno, da celo domačinom, ki so navajeni temu, ostavlja neizbrisni spomin. Kaj še-le tujcu: Slavje traja tri dni. Pričenja se trinajstega in končuje šestnajstega julija. Vse mesto je odičeno zelenjem in krasnimi zastavami ne-le v francoskih barvah, ampak tudi v drugih prijateljskih držav. Diven pogled je to za Slovence, ki vidi, kako vibrirajo s ponosnih poslopij zraven domačih na tisoče ruskih zastav. Nehote mu prihaja na misel pesnikov verz, ki pravi, da „boje praporja so ene, v eno, oh, se ne družijo!“ — Po vseh velikih in malih trgih so nastavljene odičene tribune, s katerih svirajo različne godbe vesele poskočnice — in to tri noči zaporedoma do solnčnega vzhoda. Nepri-siljena zabava vlada povsodi ves čas; vse se veseli in pleše — mladi, stari, priprosti in gospodski! Kakor sem že rekel; godbe so povsodi, toda najlepše je, da je ples brez plačn. To bi se vrteli naši plesoljubni fantje tri dni brez prenehanja, da bi potili krvavi pot! Sicer pa tudi tukajšnji prebivalci ne zamujajo te prilike in se drage volje podajajo v naročje razkošnemu veselju. In da je to veselje še bolj popolno, porazdelja se med uboge več stotoseč frankov iz raznih ustanov, da bi ne bil tak kontrast med godbo lačnega želodca njihovega in veselečo se množico... Najbolj pa me je zanimalo, ker sem čital v listih, da so tega dne tudi gledališčne predstave brezplačne. In res! Skoro vsa gledališča nudijo tega dne ljudstvu svoboden ustup ne le na galerije, temveč tudi v vse lože, razum predsednikov. Igra se s tako resnostjo in tako dovršeno, kakor ob največjih prilikah, kar sem imel priliko opozovati v „Operi“ na predstavi Tela.

In zakaj se praznuje ta dan tukaj tako sijajnostjo, da si ga ne vidimo radeče podčrtanega v Veliki Pratici?

Ni ga Slovence, veččega čitanju, ki bi ne bil kaj čital o francoski revoluciji, izlasti potem, ko je Mohorjeva družba porazdelila med narod Starotovo zgodovino, ki je pristopna vsem za neznatne stroške. Komu se niso še ob čitanju teh revolucij — uglobovšemu se v one burne dobe — širila prsa in stiskala pest o grozodejstvih in krvavih sod-

povečerali na kolodvoru. Kolodvor je bil ves zaplavljen občinstva: ne samo nas, ampak tudi vojakov, ki so se ravno vračali iz Neapolja, kjer so bili na pomožnem delovanju pri tamošnjem prebivalstvu, trpečem ob izbruhu Vezuva. Vračali so se s posebnim vlakom ter so imeli tu daljši počitek. Iz Foligna v smeri proti Rimu prevažamo najprej razkošno kraljino Umbrijo, obrobjeno apeninskimi vršaci na vshodu, jezerom Trazimenskem in mestom Perugia od severa, božjepotnim mestom „Santa Maria della Stella“, mestom Monte Falco in reko Tiberu od zapada. To dolino preteka, zavlažnjuje in oplodnjuje reka Klitumnus. To so kraji, ki jih opeva že Vergil v Georgikah. V teh zatišnih vinogradov, murv, oljkinih gajev rodili so se tudi glasoviti umetniki italijanski, slikarji in pesniki! Glej tu tudi del češkega duha, da se nasičaš sočnih utisov za pocižjo, resnico in krasoto! Za Folignem v levo na „Monte Sereno“ se objavlja čarobnim utisom gorsko mestece Trevi in pri njem letni gradič Villa Colleggio Boemo, letno bivališče alumnov češkega kolegija v Rimu. Celó sem se preseljal češki bogoslovci iz Rima na počitnice. Gradič se zagrađami, vrti, vinicami in oljkinimi perivoji

bah, ki so se vršile...? Vsaki čitatelj je ta korekoč sodnik knjige, ki jo čita; ko prihaja ob takih prilikah do burnih prizorov, mu jame srce kipeti; ne more odložiti knjige iz rok, dokler ne vidi pravih krivcev kaznovanih.

Vrnjete, da tudi priprosti narod zna prav dobro razločevati med vzroki in učinki ter da ima večkrat hitrejši pogled in bistrejšo sodbo, nego kak dobro znani kritik.

Štirinajsti julij je dan, ko je ljudstvo leta 1789 z orožjem napadlo bastiljo in prestiglo peruti oholemu despotizmu. Bastilja je bila državni zapor, poln strahu in groze, kjer so bile za živa pokopane brezštevne žrtve; bil je kraj večne teme in plesnive gnjilobe, kamor ni nikdar posijal žarek svetlobe; bil je kraj, kjer so se za vedno zapirala za teboj železna vrata s stoterimi ključi. A to ne morda radi grozodejstev in zločinov, ki so res težili tvojo vest, temveč radi hudobije, sovraštva in strupene zavisti lastnega sobrata... Zado-stoval je le sum, ali anonimna ovadba — in vržen si bil v kraj pogube, od koder si zastoj pričakoval rešitve... In ta žaloigra se je ponavljala vedno pogosteje. Kupa grenkobe je bila polna in narodu je bilo dovolj teh krivic. Vstal je in je krvavo maščeval stoletno zatiranje.

Pariz je bil v tistem času oblegan od avstrijskih in švicarskih vojnih čet. Kralj in njega svetovalci so obupali nad zmago in hoteli odpreti vrata sovražniku. Toda ljudstvo je imelo zaupanje v lastno moč in pripravljeno je bilo, da raje zažge mesto, nego da bi šlo pod kavdinski jarem sramotne kapitulacije. Ravno dan pred tem zgodovinskim večerom je kralj storil veliko napako, da je odpustil ministra Nekerja, ki je bil jako priljubljen pri ljudstvu. To je izbilo sodu dno. V najkrajšem času je bila v mestu splošna ustaja, kraljeva palača razpršena v zrak, ves Pariz v ognju... Ustanovila se je meščanska vlada in nje povelja je ljudstvo radovoljno izvrševalo. Toda to ljudstvo je imelo več energije v sebi, nego novoizvoljeni zastopniki. Vse mesto je bilo kakor široko bojno polje; iz vseh strani so dovažali živila na ulice in trge in postavljali barikade. Množica je napadla zaloge smodnika in pušk ter si s pomočjo istih prisvojila bastiljo. Na čelu teh ljudskih mas so bili trgovci, študentje in sploh elita meščanstva. Po kratkem, a ljutem boju, je bilo to grozno poslopje v njih oblasti. Ne-le Francija, temveč vsa Evropa je bila rešena teške more, ko je izvedela to novico. Čital sem v arhivih poročilo francoskega konzula v Petrogradu iz onega časa, ki pravi, da je imel priliko opazovati na lastne oči, kako se je celó v daljni Rusiji ljudstvo poljubljalo in veselilo, ko je bila znana ta vest ter da on ne more umeti take neumnosti.... Toda ljudska duša jo umeje in ne pozna političnih mej....

napravljala neizbrisen utis. Nakupljen je bil od nekega češkega rodoljuba navlaš za češke bogoslovce v Rimu.

Ze se zgrinja noč na zemljo, ko se vozimo mimo Spoleto. Od Spoleta stopa železnica k gori Monte Somma (1231.) in v mraku se vidimo tam v daljini mogočni Gran Sasso d' Italia. Prevozišči dva tunela se zblizamo reki Neri. Krajina je nasičena bujno romantiko skal, hrastovih šum, in skalnatih selišč. Po Velinu tvori Nera svetovnoznani vodopad, ki je jeden najzanimivejših vse Evrope. V Orte se stekajo železnice iz Florencije—Chiusi—Rima — in naša! Odtod nas nosi vlak čilim tempom po plodnih poljanah ob reki Tiberi stalno proti jugu k Civitè Castellana, Stimigliano, na ravnino z osamelim goro „Soracte“. Ravnino oživljajo črede in pastirji. Za „Monte Rotondo“ na cesti „Via Salaria“ vidimo z vlaka v mesečni noči kupolo sv. Petra in zasukniviš okolo Mons Sacer smo se malo pred polnočjo zaustavili na rimskem centralnem kolodvoru. V noči napravljata ta kolodvor prav mogočen utis, da si ni večji od južnega v Trstu, kojemu je jako poloben tudi po zidavi. Pred kolodvorom nas je pričakovala neiz-

Kar daje pa vsemu nastopu najboljši in najplemenitejši značaj je to, da je ljudstvo šlo v boj za plemenitost in druge odlične rodline, s katerimi ni živelo v največji slogi. Vedeti je namreč treba, da je bil to zapor le za člene plemenitih družin. Toda narod v tistem času ni gledal na to; hotel je le maščevati krivico in pripomoči humaniteti do zmage, kar je gotovo tudi dosegel. V tem živem peklu je bilo namreč trpinčenje zaprtih hujše nego v španjski inkviziciji, ker sta si podajali roko svetna in cerkvena oblast...

Morda mi bo kdo očital, da vidim jaz v svojih pismih vse v rožnih barvah. O ne; niso več leta za to! Človek v tem času ne gleda v svet skozi zelene naočnike, temveč vidi realnost v vsej nje nagoti; vidi trpljenje in muke človeštva v velikomestnem življenju; ali vidi zraven tega tudi veselje in srečo stotisočev, ki so z malim zadovoljni, katerih želje ne segajo do utopijani. Žal, da je tudi na Slovenskem velika večina mladine prehitro zrela (jaz sam sem bil tak), napije se iz domačih in tujih knjig onega strupa, ki jej vceplja v mlada srca tisto brezplodno svetozalje mori vsako veselje do resnega dela, opazuje le slabe strani človeštva. Mladenci! Iz lastne izkušnje Vam govorim: svet ni tako črn kakor si ga Vi predstavljate; ima tudi mnogo svetlih strani! Zahajajte v naravo, posvečajte se telovadbi — in izgine Vam ona bolna domišljija! Vaš duh se pomiri, zadobi veselje do — življenja! Ne boste več nadležni sami sebi, temveč srečne se boste prištevali zadovoljnim udom človeške družbe.

Volilna reforma.

Včeraj je imel odsek za volilno reformo svoj najkritičnejši dan. Včeraj so glasovali o kompromisu glede pokrajin: Češka, Moravska, Galicija, Tirolska in Štajerska. Potreba takega kompromisa je nastala vsled zahtev Nemcev in Čehov za povišanje mandator na Češkem in Moravskem, Nemcev in Italijanov za povišanje mandator v Tirolu, vsled protesta štajerskih Nemcev proti 7 slovenskemu mandatu in slednjič, vsled zahteve Poljakov in Malorusov za povišanje njih mandator. Poslednji so se namreč oglašili s to zahtevo zato, da se izravna nerazmerje med slovenskim blokom, ki bi navstalo vsled povišanja mandator na korist Nemcev in Italijanov.

Kompromis je bil vsprejet v poimen-skem glasovanju z 28 proti 19 glasom. Po tem kompromisu dobe:

Češka 130 mandator, Moravska 49, Tirolska 25, Štajerska 30 in Galicija 106. Zato bodo na Češkem imeli Nemci 5 mandator več nego po Hohenlohejevem načrtu, Čehi pa 3; na Moravskem bodo imeli Nemci en mandat več, Čehi pa 2; na Tirolskem Nemci 2, Italijani pa enega več. Na Štajerskem Nemci enega, Slovenci enega; Poljaki bodo imeli tri mandate več, Malorusi pa enega.

Proti predlogi so glasovali vsi nemški poslanci Češke, Čehi, in vsenemski Stein in Malik ter poslanci ustavnega velikega posetva; za predlog so glasovali vsi drugi Nemci, Poljaki, Italijani, Slovenci, Malorusi in socijalist Adler. Nato je bila seja preki-

merna množica izvoščakov. Porazdelili smo se v razne skupine, ker tudi Rim nima hotela, kjer bi se mogla nastaniti vsa naša karavana. In tako smo bili porazdeljeni v kacic pet skupin, vsaka odmenjena v drugi hotel. Mene je sprovedel izvošček v hotel „de Genève“, uprav nasproti stavbi glavne pošte. Ker smo bili utrjeni po dnevu, polnem najraznovrstnejših užikov, je kmalo razpel nad nami Morfej željno pričakovana blagodejna svoja krila.

V.

Jutranji krik in vik po rimskih ulicah. V cerkvi sv. Petra. Na kupoli. — Via Gavour, Via Vittorio Emanuele. — Palazzo Venezia. Bodoči ogromni spomenik Viktorja Emanuela. — Automobil-omnibus; — V koloseju in okolici. — Pred Garibaldi-jem spomenikom. — Nova justična palača ob Tiberi. — Angelski most in grad. — Kvirinal, Fontana Trevi. — Avstrijski konzuli — avstrijska sramota. — Piazza Colonna. — V parlamentu. — Panteon in Rafaelov grob. — Rimska Univerza. — V vatikanskih galerijah.

Že ob peti uri, ko bi se bilo še tako lepo spalo, so me prebudili iz blagodejnega sna čestni prodajalci. S kolportažo, prodavanjem zelenin itd., se preživlja v Italiji velik odstotek prebivalstva. Ti ljudje se v Rimu nazivajo „bociatori“. Strašno kriče in njih vik naravnost trga uho. Ob kričanju naglašajo

njena. Popoldne bo nadaljevala razprava glede Moravske in Tirolske.

Proti Hohenlohevim predlogom se torej po tem kompromisu število mandator pomnoži za 20. Od teh dobita slovanski in neslovanski blok vsaki po 10. (Nemci 9, Italijani 1. — Čehi 5, Poljaki 3, Malorusi 1 in Slovenci 1). Večma slovanskega bloka bi ostala torej nespremenjena. Znašala bi 3 glase. Predvidjati pa je, da se bosta oba bloka zelo cepila po političnih nijansah in da ne bosta vedno nacionalno kompaktno nastopala. Posebno pa velja to za Nemce in Italijane. Kakor vse kaže, oddajo nemške nacionalne stranke socijalistom najmanjše kacic 30 mandator, dočim bo brčkone večina italijanskih mandator klerikalna.

Vest, da je tako hitro prišlo do tega kompromisa, nas je iznenadila. Nu, tu je gotovo deloval visok pritisk vlade, a tudi grožnje socijalistov z generalnim štrajkom na severnem Češkem menda niso ostale brez utisov. Saj so socijalisti na Češkem žugali, da odpovedo pokorščino dunajski centrali in da na svojo roko vprižore štrajk.

Trst je — bolan!

Tako sentenco je izrekla dunajska „Neue Freie Presse“ v članku, posvečenem važnosti druge železniške zveze. Dunajski list modruje tako-le:

„Železnica čez Ture s svojimi nadaljevanji po Koroški, Kranjski in Goriškem do morja je tudi politika in najboljša politika! Trst je bolan! Ni bolan gospodarsko, ampak politično. Dočim kaže promet velikansko povzdigo — ki pa sicer daleč zaostaja za pristanišči ob Severnem in na Liguriškem morju —, dočim Trst gospodarski vspeva in je deležen vseh blagoslovov razmerja do velikega zaledja, ostaja pa še vedno politično v razdoru z monarhijo, od katere živi. Proti boleznim v mišljenju, proti temu protinaravnemu duševnemu razpoloženju, je samo en lek: velika uprava, ki si dobrohotno, modro in celo prizanesljivo pridobiva Trst tudi moralčno... Trst se ne bo mogel protiviti, če se njegovo pristanišče spopolni, če se zgradijo novi magazini, če se ustvarijo nove plovbene črte in otvorijo nove zveze na kopnem. Pred gotovim vplivom teh dejstev mora končno izginoti vsaka kljubovalnost, se mora Trst močnejše navezati na Avstrijo, nego pa politika, ki bi se v glavnem morala zanašati na policijo in orožnike.“

Tu čujemo torej od strani lista, ki je vsikdar potajeval vse, kar bi moglo vzbujati dvome o „političnem zdravju“ Trsta, vzdih, da je Trst politično bolan ter da ga treba zopet politično pridobiti! Za avstrijsko misel menda? Mari ne, cenjena „Neue Freie Presse“?! Za slučaj pa, da nismo pogodili pravega s tem svojim domnevanjem, bi morali obžalovati, da mogočni dunajski list ni podal določneje in konkretnije diagnoze o „politični bolezni Trsta“. Pred vsem pogrešamo natančnejega pojasnila, kaj si „Neue Freie Presse“ predstavlja pod pojmom „Trst“? Kateri Trst je politično bolan po njenem mnenju?! „Neue Freie Presse“ je mogočen list v Avstriji. Notorična resnica je, da se pred tem listom v ponižnosti klanjajo vsi mi-

navadno predzadni slog, ki ga potem strašno zatezajo, kakor dolgo sploh morejo; poslednji slog se potem izgovarja povsem kratko kakor privesek. Mnogi vozijo samokolnice. Oglušljivo vikanje velikih italijanskih mest pohaja navadno od teh bociatorjev. Kakim načinom morejo ti ljudje ponujati svojo robo, priča tole: „piangete bambini ci ho le ciliege“ (prakajte otroci, jaz imam črešnje), to se pravi: prosite jokajoč stariše, da Vam jih kupijo. „Come luccicano!“ (kako se svetijo) vpijejo pod mojimi oknom črešnjariji. Spominjam se prodajalcev dinj, ki sem jih pred leti opazoval v nekem italijanskem mestu. Svežost teh melon (ker so v ledu!), njih ogenj (ker imajo rudeče meso), njih krasota, (ker prihajajo iz Castellamare), se proslavljajo v mogočnih hiperbolah in potem se prodajalec pači in reži, da je joj! „Acqua fresca e succo di limone“! (sveža voda in limonin sok): so klici pohajkujočih „acquacedrataioev“, ki, v eni roki medeno konvo polno vode, v drugi pletenico s citronami, ponujajo svojo robo po rimskih ulicah. „Pulire, lustare!“ a chi le lustro, a chi le lustro!? (Komu jih očistim, komu jih očistim?) se razlega tam na bližnjem oglu ulice. Na vseh oglih so lustrini, ki s tolčenjem na stolicu in gornjimi izreki privabljajo goste.

(Pride še.)

nisterski predsedniki, liberalni in — klerikalni! Neki bivši ministerski predsednik je baje nekoč izrekel sentenco, da je vladanje v Avstriji sploh nemožno brez sodelovanja „Neue Freie Presse“! — Ne moremo si torej misliti, da bi gospodje pri takem imenitem listu ne vedeli, da „Trst“ predstavlja le geografičen, nikakor pa ne nacionalen pojem! Kateri Trst je torej politično bolan? Italijanski, ali slovanski? Ali pa morda celo — c. kr. nemški Trst?! Koga treba pridobiti zopet v našem Trstu za avstrijsko misel: ali Slovane, ali Italijane, ali Nemce?! Nu, če smemo logično misliti in sklepati, bi rekli, da dunajski list misli, ko govori o „Trstu“, na tisti element, ki ima tu politično moč v rokah, na italijanski!

„Neue Freie Presse“ pa pozna tudi lek, ki bi mogel ozdraviti to tržaško politično bolezen. Država naj z dobrohotnostjo, modrostjo in prizanesljivostjo pridobiva Trst moralčno! Zopet je smisel govora nejasen. V katerih pogledih naj bo državna uprava prizanesljiva?! Naj-li moralčno — čitaj politično! — pridobiva Trst s tem, da zatiska oči ne le pred vezmi, ki se razpletajo tja ven v drugo državo, ampak tudi s tem, da dovoljuje italijanskemu Trstu vsako nasilje, vsako krivico, vsako nezakonitost nad neitalijanskim Trstom?! In pa milijone naj meče sem doli v Trst. Mi smo seveda tudi odločno za to, da državna uprava kaže smisla za velikanske gospodarske interese, ki so tu angažirani za vso državo. Tudi mi moramo ne le želeti, ampak odločno zahtevati v lastnem interesu, da država žrtvuje za Trst. Sploh smo mi na stališču, da država ne sme štediti tam, kjer je gotovost, da bo investirani kapital donasal velike koristi.

Ali da bi mogli milijoni politično ozdraviti Trst in ga moralno pridobivati, temu moramo oporekati najodločnejše. Saj nas uče izkušnje desetletij, da tisti „Trst“, na katerega misli „Neue Freie Presse“, je pač vsikdar rad vsprejemal milijone od države, ne da bi se bil radi tega ni najmanjše čutil vezanega „moralčno“ ali „politično“!! Zdravila, ki jih priporoča „Neue Freie Presse“, so prav lepa in vabljiva in bi bila morda koristna kje drugje. Glede Trsta pa imajo to hibo na sebi, da so se že rabila dolga leta in nič koristila!!

Ako hoče država ozdraviti tisti politično bolni „Trst“, mora poskušati neko drugo sredstvo: odtegne naj mu tiste politične in narodne privilegije! Soglašamo z „Neue Freie Presse“: tu ne potrebujemo politike, ki se nanaša le na orožnike in policijo! Ali zaprične naj tu državno politiko, ki bo tudi neitalijanskemu Trstu dajala vse garancije za razvoj v isti meri, kakor jih je dajala doslej italijanskemu Trstu! Dobrohotna in modra naj bo proti vsem enako! To je lek, ki more ozdraviti Trst.

Nova odredba proti pruskim Poljakom.

„Dziennik Poznanski“ piše, da izda pruska vlada novo nasilno odredbo proti pruskim Poljakom. List je izvedel [baje, da je vlada pozvala vse cerkvene patrone nemške narodnosti, ki imajo pravico prezentacije na katoliške župnije, da se v vsakem posamičnem slučaju podajo k višjemu predsedniku, ki sam izbere tozadevnega kandidata in naloži patronu, da ne sme predložiti za izpraznjeno župnijo drugega kandidata, nego onega, ki ga je vlada izvolila. Se-li patroni nemške narodnosti podvržejo tej omejitvi pripadajočega jim prava, to pokaže prihodnost. Berolinska „Germania“ pripominja k temu: „Počakati hočemo, bo-li to poročilo „Dziennika Poznanskega“ oficijelno potrjeno, oziroma oficijelno dementirano; potem hočemo nadalje govoriti o tej stvari.“

Jugoslovanska liga v Chikagu.

V Chikagu se je početkom tega meseca vršila velika skupščina balkanskih Slovanov. Skupščina, ki so se je vdeležili tudi Čehi, je obrodila avstrijsko upravo v Bosni in Hercegovini. Potem je bilo soglasno sklenjeno, da se v Chikagu ustanovi Jugoslovanska liga podobna „Češki Straži“. Liga bo imela svoj dom, svojo čitalnico ter pomagala v osvoboditvi južnih Slovanov. Izvoljen je bil tudi odbor, ki ima sestaviti pravila.

Dogodki na Ruskem.

Kaj bo z dumo?!

Iz Petrograda javljajo dne 20: Vso noč je prihajalo semkaj vojaštvo iz šotorišč okolu Petrograda. Poveljniki so imeli posvetovanja ter so razdelili čete. Iste so popolnoma disci-

plinirane in mirne. To zbiranje čet se stavlja v zvezo s predstoječo razpustitvijo dume. Ker je pa duma umaknila najkočljiveje točke manifesta, menijo, da vlada odgodi nasilne odredbe, vendar ostanejo čete v svojih pozicijah.

Zaplembe časnikov.

Iz Petrograda poročajo, da je vlada zaplenila časnike: „Misl“, „Eho“, „Golos Truda“ in „Krestiansk Deputat“. Tiskarne, v katerih so se tiskali omenjeni listi, so bile uradno zaprte in zapečatene. Zaprta je bila tudi tiskarna lista „Dvadsati Vjek“.

Dogodki na Kreti.

Princ Jurij odstopi.

„Times“ poroča iz Londona, da namestnik grški princ Jurij odstopiti kakor viši guvernir otko Krete.

Drobne politične vesti.

Roosevelt ne bo več kandidiral. Iz New-Yorka javljajo: Predsednik Zjedinenih držav Roosevelt je poslal načelniku republikanskega kluba v New-Yorku pismo, v katerem poroča, da leta 1909 zapusti „belo hišo“ in da ne bo več kandidiral za predsedstvo.

Ministerski predsednik Beck kandidat za državno zbornico. „N. Fr. Presse“ poroča, da bo ministerski predsednik baron Beck na prihodnjih državnoborskih volitvah kandidiral v enem dunajskih volilnih okrajev.

Število poljskih in čeških ljudskih šol v Šleziji. V Šleziji je 505 javnih ljudskih šol; od teh je 233 nemških, 128 čeških in 142 poljskih; 24 nemško-čeških in 28 nemško-poljskih. Te šole je minolo šolsko leto obiskovalo 118.742 otrok. V Šleziji biva 220.371 Poljakov, 146.360 Čehov in 296.570 Nemcev, Nemci imajo 233 ljudskih šol, Poljaki pa le 142.

Tudi v teh številkah se zrcali avstrijska — pravičnost!!

Ukrajinsko vseučilišče v Lvovu. V Lvovu se je v tork vršil shod vseučiliščnikov za ustanovitev „ukrajinskega vseučilišča v Lvovu“. Navzočih je bilo okolu 300 maloruskih vseučiliščnih dijakov in dijakinj. Navzoči so bili tudi trije maloruski vseučiliščni profesorji.

Domače vesti.

Otvoritev nove železnice in učiteljsvo sežanskega okraja. V članku „Otvoritev nove državne železnice“, objavljenem v št. 198 od dne 20. julija t. l., oboja se med drugim, četudi po krivem, da učiteljstvo ni storilo o tej priliki svoje narodne dolžnosti. Resnici na ljubo pa moram povedati, da učitelji-odgojitelji niso popolnoma ničesar zakrivali pri tem, da ni imela šolska mladina, žal, tudi narodnih trobojnic; kajti zastavice same, t. j. le državne in deželne, poslal je šolskim vodstvom c. kr. okr. šolski svet dva dni pred otvoritvijo. Narodnih pa učiteljstvo, seveda, ni moglo nabaviti iz lastnega žepa. Posebnih korakov v tem kratkem času (in to še o počitnicah) pač ni bilo možno napraviti. Pri vsem tem pa je šel dutovski šolski voditelj — sodeči po odloku c. kr. okr. glavarstva, naslovljenem na županstvo, s katerim naroča, naj nabavi isto cesarske in običajne zastave — na okr. šol. svet in na šolsko vodstvo v Sežani po narodne zastavice, ki so vtegnile še preostati od zadnjega obiska naše dežele od strani Nj. Veličanstva. Upal je, da so po omenjenem odloku tudi narodne zastave dovoljene na peronu postaje. Žal pa, da istih ni bilo dobiti nikjer. Dalje je nabavil voditelj šole v Kopri pri sam v naglici papirnate trobojnice. Le-te pa so bile takoj pri vstopu na postajo konfiscirane od strani gospe načelnika postaje. Umevno je, da na povelje oblasti. Zavrnila pa se niso le otroške trobojnice (sicer pa ne več po omenjeni gospe), marveč vsem korporacijam — iz Dutovelj, Tomaja in od drugod — na povelje okrajnega komisarja g. Treota. Na to se je pretežna večina udeležencev, užaljena in ogorčena, povrnila s svojimi, po večini narodnimi, a tudi drugimi zastavami na svoje domove. Ko bi učiteljstvo imelo svobodne roke, ne dvomim, da bi se ob takovih naravnost škandaloznih razmerah vrnilo tudi ono. A bilo je uradno pozvano in moralo se je pokoriti povelju. V svesti sem si, da je učiteljstvo pač storilo svojo narodno dolžnost; dvomim pa o drugih, n. pr. županih in dr., ki imajo bolj svobodne roke od istih ter škarje in platio v svojih rokah!

O boleznih g. Kazimirja Jelušiča, župana kastavskega, javljajo „Naši Slogi“ z Dunaja, da so zdravniki z zdravljenjem jako zadovoljni. To je znakom, da se je huda operacija jako dobro posrečila. Bolnik se že nekoliko giblje v postelji, uživa že nekoliko lažje hrane, po operaciji izgubljene telesne moči se vračajo polagoma. Tako je nade, da bo mogel bolnik skoro ustajati in se sprehajati po vrtu sanatorija. Ob bolnikovi postelji je neprestano njegova gospa soproga. Ista dobiva dan na dan od mnogostevnih prijateljev g. Jelušiča v Istri in Trstu pisma, v katerih čestitajo na srečnem izidu operacije in povprašujejo o napredku zdravljenja.

Slavnostni vlak na postaji Dutovlje-Skopo. S Krasa nam pišejo: Udeležba od strani ljudstva ni bila mnogoštevilna radi tega, ker so se kraški županje podvrgli v pokornosti na ukaz c. kr. okrajnega glavarstva v Sežani, ki je izdalo odlok kraškimi županstvom, naj se udeležijo na pozdravu slavnostnega vlaka z zastavami in sicer le s cesarskimi in deželnimi. Ali, kakor je razvidno iz „Edinosti“ od 20. marca je menda samo to glavarstvo ukrenilo takšen odlok.

Značajno so storili le naši Tomajci, ki so prišli se slovensko trobojnico na lice mesta z gospodom županom Papisem, podžupanom Josipom Vranom in več narodnimi možmi in mladeniči. Meji temi je bil tudi vrli Leopold Černe, absolvirani jurist. Ali ni jim bilo dovoljeno s to zastavo na kolodvor. Kdo je tako ukazal, ne vemo. Komisar c. kr. okrajnega glavarstva iz Sežane je opravičeval nasproti Tomajcem, zakaj ni dovoljen vstop na kolodvor se slovensko zastavo. Ogorčeni Tomajci pa niso poslušali teh sanjarij, marveč so se takoj vrnili domov! Slava jim! Kaj pa so storila druga nezavedna županstva? Namesto da bi solidarno postopala s Tomajci, so ponižno vmahala brez zastav na postajo. Ta prizor nam v slabi luči kaže narodno odločnost dotičnih županstev. Na postaji zbirajoče se ljudstvo je bilo ogorčeno. Cesarske in deželne zastave so bile razdeljene le med šolske otroke od vladnih podajačev, kajti drugi navzoči niso bili zadovoljni vsprejemati teh zastav. Na dopisni slavnostni vlak so odmevali živokliki le od šolskih otrok na povelje učiteljev, oziroma učiteljic. Iz slavnostnega vlaka je bilo čuti neki glas: kjesopa slovenske zastave? — na kar so nezavedni županje, podžupanje in občinski tajniki — povešali oči... Odhajajoče ljudstvo je ukrepalo marsikaj, ali — prepozno. (Sledi vrsta podpisov).

V Ljubljani so krščanski socijanci in socijalni demokratje predsinočnjim zopet razgnali shod, sklican po narodno napredni stranki.

Čast le — komur res čast! Iz Ljubljane smo prejeli: Barona Heina tudi nekateri Slovenci ne morejo še zadosti prehvaliti kakor izvrstnega in objektivnega uradnika. Oglejmo si torej nekoliko njegovo delovanje na Kranjskem. Bil je vsako leto več mesecev na dopustu iz dežele, poleg tega pa prav pogostoma na lovu pri graščakih. Ostalo mu je primeroma malo časa za naporno delo. Pač pa je vedno pritiskal na načelnike uradov, da so šikanirali svoje podrejene uradnike. Ob avdiencijah je pač kazal vsakemu svoj smehljajoči Janov obraz. Kako objektivni je bil nasproti Slovincem, je najbolje pokazal povodom odlikovanja ob cesarjevi 50-letnici. Kako naklonjen je bil Ljubljancem, pokazal je ob potresnem posojilu. Njegovo nesebičnost dokazuje dejstvo, da je prinesel v Ljubljano okoli 60.000 gld. dolga, iz Ljubljane pa je odšel brez dolga. Čemu torej še klanjati se pred Gesslerjevim klobukom? Zlato dobo so imeli pod njim le renegati in tisti Nemci, ki so se priučili par slovenskih stavkov. Prav je torej vprašal pred leti „Naredov“ članar: „Kaj nam je Heina? Kaj nam je Hein?“

Javen shod v Marezigah. V Marezigah, okraju koperskem, se je vršil minole nedelje javen shod, sklican po političnem društvu za Hrvate in Slovence v Istri. Na shodu sta govorila poslanca prof. Mandić in dekan Kompare. Shod se je vršil v nekem poslopju blizu vasi. Poslanca in množico ljudstva z domačimi veljaki na čelu je spremljala tjakaj domača godba. Shod je trajal dve uri in pol, a predsedoval mu je domači župan, gospod Kocijančič v imenu renegega političnega društva. Predsednik je pozdravil gg. poslance in je podelil najprej besedo g. prof. Mandiću, ki je nad jedno uro tolmačil narodu sestavo države, nje ustavo, potem sestavo deželnega zbora. Dalje je raz-

lagal volilne rede in splošno, enako in direktno volilno pravico. Narod je z burnim odobravanjem izrekel govorniku svojo hvaležnost.

Poslanec Kompare pa je označal nasprotnike volilne reforme, objestne Nemce in Italijane.

Vsprejeta je bila nastopna resolucija: „Na javnem shodu dne 15. julija 1906. zbrani narod v Marezigah protestuje odločno proti nepravilni spremembi volilne reforme za Istro Italijanom na korist, a Slovanom na škodo ter prosi narodne zastopnike, da se v parlamentu uprejo z vsemi možnimi silami tej spremembi.“

G. F. Klemenčič, tajnik v Dekanib, se je pritoževal radi postopanja javnih oblasti v obče, posebno pa onih v Kopru, izlasti glede zapostavljanja in zasmehovanja slovenskega jezika.

Za njim je govoril občinski tajnik v Marezigah, g. Andrejčič, ki je stavil do poslancev razna vprašanja, posebno glede šolskega zaklada v Truškah in radi gradnje toli potrebnih cest v tej in sosednjih občinah. Odgovarjal mu je poslanec Kompare. Ko se ni nikdo več oglašil za besedo je predsednik zaključil ta lepi shod, a narod se je začel razhajati ob navdušenem vsklikanju in pevanju domačega pevskega zbora. Tako se je izvršil ta shod v najlepšem redu, častno in v največje zadovoljstvo zbranega naroda.

Nekoliko zgodovine. „Tržaško podporno in bralno društvo“ bo obhajalo dne 5. avgusta t. l. petindvajsetletnico svojega obstanka. Kakor se čuje hoče imenovano društvo proslaviti ta svoj jubilej na slovesen način. To mi je v povod, da oživim tu nekoliko reminiscence in povem nekaj.

V letu 1868. že se je imelo ustanoviti v Trstu prvo slovensko delavsko društvo. Pravila so izdelali: pokojni Cegnar, pokojni Rajč in pa še živeči Matija Čudvot. V pravila so postavili (zraven drugoga) tudi člen, ki je določal, da se bo v društvo vsprejemalo le Slovence.

Namestništvo se je zelo požurilo in je že v teku treh dni — odbilo pravila! In to ravno radi določbe o vsprejemanju členov. Ta pravila so bila potem prevedena na italijanski jezik in že v istem letu se je ustanovilo današnje društvo — „Operaia Triestina“. Kedo da je dal prevesti pravila, to ni znano, a gotovo je, da je prevod izšel iz tedanje namestniške palače! Vsled nastopa vlade, proti slovenskemu društvu, se je pokojni Cegnar odtegnil sodelovanju, a Rajč je kmalo za tem odpotoval v Zagreb. Slovensko društvo je bilo pokopano za celih enajst let, in sicer dotlej, dokler ni nastopil nepozabni Ivan Dolinar, ki je, s pomočjo še drugih vnetih rodoljubov (med katerimi je bil tudi starina Čudvot) ustanovil „Slavjansko delavsko podporno društvo“ — (današnje „Delavsko podporno društvo“), kar se je zgodilo 1879. leta. Ustanovitelji (med temi Čudvot in pok. Dolinar) so pa morali iz društva, ki so je oni ustanovili, ker so bili proglašeni za hujskače! To je bilo v povod da je dve leti pozneje (L. 1881.) nastalo sedanje „Tržaško podporno in bralno društvo“, v katerem je g. Čudvot še danes popredsednik. Je-li bilo potrebno da se je ustanovilo to, drugo delavsko društvo? Moje mnenje je, da je bilo potrebno Marsikomu se je dogodilo, da so ga iz tega ali onega, ali pa tudi brez vsakega tehtnega vzroka izbrisali iz „Delavskega podpornega društva“. Da ni bilo v Trstu drugega enakega slovenskega društva bi se bili oni „izgnanci“, izgubili v tuja laška društva. Tako pa so se zatekali v okrilje „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ in so tako bili rešeni sramote ki bi jih bila doletela, da ni bilo tega, sedaj lepo napredujočega narodnega ognjišča. Ker je to društvo vselej podpiralo revnejša narodna društva s tem, da jim je odstopalo svoje prostore, in tudi na druge načine, ker je to društvo naše slovensko društvo, ki zraven gnotne deli svojim udom moralno podporo; je dolžnost vseh nas tržaških Slovanov, da dne 5. avgusta posetimo dvojno slavnost: 25-letnice in razvitja društvene zastave „Trž. podp. in bralnega društva“ ter dokažemo s tem, da vemo ceniti zasluge, ki si jih je imenovano društvo pridobilo v 25 letih med nami tržaškimi Slovanom. Brejski.

Kaj piše o zastavi Massimo d'Azeglio! „Zdaj, hvala Bogu, ko imamo zastavo, bodi naloga vsem mladim in starim, malim in velikim (Dalje na 6. strani)

Ne čitaj samo, ampak, prepričaj se, da nihče ne more tekmovati z narodno zalogo olja

IVAN MILLONIG

TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST
FILIJALNO
Campo S. Giacomo št. 16.

Prodaja in razpošiljanje na debelo in na drobno.

Ceniki na razpolago.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-ja
Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Velika množina perila

po cent, da se ni bati tekmovanja.

Kotonina surova	za srajce po nvč.	14	in več
Chiffon	„ „ „ „	16	„
Madapolam	„ „ „ „	18	„
Nazoviplatno	„ „ „ „	16	„
Kotonina surova	za rjuhe „ „	40	„
„ bela	„ „ „	18	„

VELIKA IZBERA

perkalov, batist, zephir, borgetov itd.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-ja
Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Trgovina z urami

Giusto Trevisan

Trst, ulica delle Poste št. 3 (tobakarna)

O priliki birme ima na razpolago ogromno izbero ur, verižice, srebrnih lučkov, po najnižjih cenah in z jamstvom.

Prodaja, kupuje in zamenjava. — Sprejema in izvršuje točno in z jamstvom vsakovrstne poprave.

Naznanilo.

Dne 14. julija se prične tečaj nemškega jezika. Poduk bo 3-krat na teden. Za dečke od 8.—9. Za deklice od 10.—11. predp. Cena 4 gld. na mesec. Stariši, kateri žele, da se otroci uče nemščino, naj se prijavijo v nedeljo, dne 15. julija od 9.—12. predpoludne. — Naslov: Via Antonio Caccia št. 4, I. nadstr. (na Barriera zraven kavarne Bizantino. — Več se poizve pri „Inseratnem oddelku Edinosti“.

(Št. 726)

Pozor!

Podpisano naznanja, da je začelo „Vinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu svoje redno delovanje. — Otvorilo je v znanih „SVAROVIH“ prostorih gostilno preskrbljeno s prenočišči in izvrstno kuhinjo.

Skrbela se bo vedno za kraški teran in bela vipavska vina prve vrste, nizke cene in točno postrežbo.

Društvo bo imelo zalogo pristnih domačih vin, odposiljajo bo naročiteljem v množinah nad 56 litrov kraški teran in bela vipavska vina in bo sploh skrbela, da zadovolji vsestransko svoje obiskovalce in odjemalce.

Načelstvo

„Vinarskega in gospod. društva“
V KOMNU, 17. julija 1906.

Posojila

za častnike, uradnike, penzioniste in privatnike, ki se zamorejo amortizirati tudi v 18 letih s poroštvom ali brez poroštva. — Hipoteke na prvem mestu.

Agencija, Via Nuova 11, II. n.
od 10.—1. in od 4.—7. ure.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Prozrača voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovesnejh zdravnikov v vseh državah, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Obstojati s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO

Trst.

Razprodaja.

Radi selitve trgovine s kuhinjsko opremo itd.

IVANA KRŽE

TRST — Piazza San Giovanni št. 6
prodaja se vse blago pod znižano ceno.

Velika razstava pohištva

je otvorjena le za malo časa v

Dvorani Tersicore (ul. Chiozza 7). — Razstavljeni predmeti so ob enem na prodaj po najugodnejših cenah. Vabi se P. N. občinstvo, naj polnoštevilno poseti to razstavo.

likim, da razširijo in utemeljujejo slavljenje iste. Naj bo misel vseh, da zastava predstavlja Italijo, domovino, svobodo in neodvisnost, znači naj pravico, čast in veljavo naroda; zato se zastava ne sme ukloniti, ne oskruniti, ne zapušča se nikdar in raje je umreti za njo.

Te resne in navdušene besede je pisal, državnik in pisatelj italijanski leta 1821. — In pod svojo zastavo so se borili Italijani in rešili domovino tujega jarma. In s svojo trobojnico združujemo Slovenci svoj narod v veselju in v tugi, v njeni sencii se zbiramo in navdušujemo. — Tudi socialisti, katerim ne ugajajo naše zastave, si niso znali zbrati boljše in bolj primerne znake svoji misli in solidarnosti, nego rudečo zastavo!

Evo torej, tako je bilo pri drugih narodih v davnih časih in je pri nas sedaj in ostane še nadaljne veke.

Mi tržaški Slovenci imamo zabilježiti najlepše dneve in svečanosti na račun naših zastav.

Prihodnji mesec, dne 5. avgusta, bo dana prilika, da razvijemo nov moder prapor: znak združenja in 25-letnega društvenega obstanka našega delavstva v „Trž. podp. in bralnem društvu“. Naša dolžnost je, da ta dan razvijemo vse krasne prapore naših takoštevilnih društev, da pod temi zastavami potrdimo že storjeno zaprisego, da ostanemo do smrti zvesti svojemu rodu in naši lepi domovini. Na veselo svidenje 5. avgusta!

Neumna in smrtnonevarna šala. 15-letni kleparski vajenec Andrej Vekjet je imel predčerašnjem popoldne — skupaj z enim kleparskim pomočnikom — opravila v hiši, ki jo stavbena trdka Varivodič gradi pod št. 42 v ulici Chiozza. Malo pred 4. uro je deček, ki je bil jako žejen, poprosil 25-letnega Josipa G. in 24-letnega Viljema G. — oba zidarja zaposlena pri istej gradnji in oba doma iz Vidma v Italiji — naj mu dasta malo vode. Bolj nego žival neumna Italijana sta žejnemu dečku dala neko steklenico in mu rekla: „Pij, pij! To je limonada!“ Dečko, nič hudega sluteč, je prijel ponudeno mu steklenico in jo izpraznil. A takoj je začutil v ustih, v grlu in želodcu grozno pekočino: spustil je steklenico in začel vpiti na pomoč. Kleparski delavec, ki je tam delal z dečkom, je takoj z družimi zidarji prihitel k nesrečnemu dečku in, videč, da se ta leži na tleh zvija od bolečin, je nemudoma pohitel na nasproti nahajajočo se redarstveno stražnico, odkoder so telefoničnim potom pozvali zdravnika se zdravniške postaje. Zdravnik je takoj spoznal, da je dečko pil muriatično kislino (ki je istotak strup kakor karbolna kislina) na kar mu je nemudoma izpral želodec in ga dal potem odvesti v mestno bolnišnico. Če bi ne bila telefonska govorilnica tako blizu, bi bil dečko umrl še pred prihodom zdravnika. Sreča sta bila neumnost in Italijana aretirana in stavljenja pod ključ. Če bi kaj takega počela v Ameriki, bi bila sina „avite kulture“ gotovo linčana.

Koledar in vreme. Danes: Marija Magdalena, spokornica; Pribina; Dragota. — Jutri: Apolinar, mučenec; Godemir; Branja. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 39,5° Celsius. — Vreme: lepo, vroče.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Ilirija“ priredi danes popoldne ob 6. uri pevsko zabavo v prostorih konsumnega in obrtniškega društva pri sv. Mariji Magdaleni zgornji št. 98 (pri Kro-nesu) ali, po domače: pri Boca-tu. Hočemo se po trudapolnih urah vsega tedna pozabavati ter pozabiti za hip na vse britkosti življenja ob zvokih naše mile pesmi. Prijatelji veselo zabave in mile slovanske pesmi dobro došli! Začetek ob 6. uri popoldne. Zbirališče pevcev ob 5. in pol uri popoldne pred šolskimi prostori, ul. Montecchi 15.

Pevsko društvo „Slovan“ v Padriču vabi na veselico s petjem, godbo, igro in plesom, ki jo priredi danes v nedeljo, dne 22. julija t. l. v prostorih gostilne g. Martina Grgič.

Vspored: 1. H. O. Vogrič: „Domovini“, korajnica, godba. 2. A. Leban: „Mornar“, moški zbor. 3. J. Valtovel: „Čudne sanje“, valček, godba. 4. J. Laharnar: a) „Kadar malado leto“, b) „Mladosti ni“, mešana zbor. 5. M. Stein: „Cigani“, godba. 6. H. Ražem: „Hitro sem, hitro tje“, mazurka, mešan zbor. 7. F. Dvorak: „Govate, moja ljubezen“, godba. 8. H. Volarič: „Slovan na dan“, mešan zbor. 9. A. Majcen: „Mili cvet“, venci narodnih pesmi, godba. 10. N. N.: „Pomota v naznanilih“, šaljiva burka v enem dejanju.

Začetek točno ob 4. uri in pol popoldne. Petje vodi g. Andrej Sosič. Pri veselici in k plesu svira sv. Ivanska narodna godba. Vstopnina: na veselico 50 stot., k plesu za vsaki komad 20 stot. Ples se vrši na velikem podu.

Založba kavinskih izdelkov v korist družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani

Od 1. julija t. l. naprej je edina založnica kavinskih izdelkov v korist naše družbe le trdka „Ivan Perdan v Ljubljani“. Trdka Perdan je po naši družbi znana postala vesoljnemu Slovenstvu. Postala je pa ob enem tudi naša dobrotnica. Tudi to dobro ve naš narod.

Perdanova kava je najboljša in konkurira z vsemi drugimi izdelki te vrste. Zunanja oprema te nove „družbine kave“ je umetniška in ob enem poučna. Na nje ovitkih je videti, naša družbina šolska poslopja v Trstu, v Velikovu, na Muti in na Savi. Slovenke, kupujte odslej le to novo družbino kavo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani.

„Slovensko pevsko društvo“ v Trstu

Sedež: ulica sv. Frančiška 2, I.
Pevovodja: g. H. O. VOGRIČ.

Veliki vrtni koncert se bo vršil v nedeljo 29. t. m. na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu. — Podpisani opozarja, da kdor ne bo zahajal točno k pevskim vajam, ne bo mogel nastopiti na koncertu.

ODBOR.

Dne 12. avgusta priredi, kakor je bilo že objavljeno bralno-pevsko društvo „Prešeren“ v Boljuncu koncertno veselico s plesom, srečkanjem in šaljivo pošto.

Bratskemu društvu „Mladina“ od sv. Ivana pri Trstu, katero je radi tega svojo veselico odložilo na 13. avgusta ter nam obljubilo sodelovanje, povrnemo tudi mi obisk s sodelovanjem.

Ona bratska društva, katera bi še rada iz prijaznosti sodelovala, prosimo da nam blagovolijo naznaniti do 1. avgusta. Posebno radi bi enkrat videli nastop našega vrlega tržaškega „Sokola“, ker žal, lansko leto je bil nastop samo iz — Knepanja.

Tržačanom se tedaj nudi zopet prilika za lep, kratek izlet dne 12. avgusta v Boljunc.

„Akademija“ v Ljubljani razpošilja ta-le poziv:

Tudi med Slovenci začenja prodirati spoznanje, da treba skrbeti za izobrazbo širših mas. Ta izobrazba mora biti umska in npravna. Ako pa hočemo, da bo t. zv. poljudno delo uspešno, mora biti organizovano, sistematično.

„Akademija“ si je naložila nalogo, da širi med slovenskim narodom omiko v naznačenem smislu. Ne more pa zadoščati vsem potrebam, ako ne najde zaslombe in podpore po vseh večjih krajih na Slovenskem. Take zaslombe in podpore naj bi bile čitalnice, bralna in akademična društva.

„Akademija“ nasvetuje, da bi čitalnice, bralna in akad. društva kakor redni člani društva posredovala med njim in med ljudstvom s tem, da 1) vzbujajo zanimanje za delovanje „Akademije“ in pridobivajo somišljenikov in prijateljev; 2) da po svoji možnosti javljajo predavatelje in predmete predavateljev, ki so potem društvu na razpolago za okrožja dotičnih čitalnic, bralnih in akad. društev; 3) da se vrši vse delo enotno po enotnem načrtu in enotnem duhu, upoštevaje pri tem lokalne potrebe in prilike.

Odbor „Akademije“ se torej obrača s prošnjo, da nam blagovolite do konca meseca avgusta odgovoriti na sledeči vprašanj:

I. Ali smatrate naš nasvet za potreben in možen?

II. Ali ste pripravljeni pristopiti kakor društvo k „Akademiji“ in delovati za njen namen?

Ko dobimo vse odgovore, se bo odbor posvetoval o došlih nasvetih in se bo končno sklepalo o njih na obnem zboru, na katerega bi prišli delegatje vseh onih čitalnic, bralnih in akad. društev, ki se javijo kakor člani „Akademije“.

Odgovori naj se pošiljajo na tajnika društva (Ljubljana, Breg 16/II.)

V Ljubljani, meseca julija 1906.

Za odbor „Akademije“:

Dr. Vladimir Ravnihar, Dr. Dragotin Lončar
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Loterijske številke izžrebane dne 21. t. m.:

Trst	55	38	8	35	13
Linc	28	76	57	13	22

Gospodarstvo.

Jadranska banka v Trstu.

Na drugem mestu današnje številke našega lista prinašamo poziv „Jadranske banke“ na subskripcijo II. emisije njenih delnic.

Kakor znano, je izredni občni zbor delničarjev dne 6. majnika t. l. sklenil povišati delniško glavnico od 1 na 3 milijone kron. Na podlagi tega sklepa izdaja za sedaj „Jadranska banka“ 2500 delnic a K 400, t. j., K 1,000.000.— nominala.

JADRANSKA BANKA v TRSTU.

Vabilo na subskripcijo.

Izvrševaje sklep izvanrednega občnega zbora delničarjev z dne 6. maja tek. l. in v smislu § 5. pravil, poviša Jadrska banka v Trstu svojo delniško glavnico

od K 1,000.000 na K 3,000.000.

Upravni svet, pooblaščen od občnega zbora, da določi način emisije novih delnic, je sklenil, izdati za sedaj

2500 delnic po K 400.— t. j. K 1,000.000 nom.

po kurzu al pari, t. j. 400 kron za delnico.

Imejtelji starih delnic imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so opravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 3 starih delnic 2 delnici nove emisije; manjše število starih delnic nego 3 ne pride v poštev. V svrhu opcije morajo se naznaniti banki natančne številke starih delnic takoj po izvršitvi dotične pravice.

Ena tretjina delnic nove emisije, kakor tudi delnice, katere eventualno vsled neizvršitve opsijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada.

Pri subskripciji novih delnic se mora plačati za vsako podpisano delnico K 100 kot prvi obrok in ob enem kavcija, ostanek pa po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani. In sicer bo treba plačati ostali znesek, vpoštevaje s. č. položeno kavcijo, najkasneje do 15. septembra t. l.

Nove delnice participirajo na čistem dobičku za poslovno leto 1907.

Prijave na nove delnice sprejemajo se od 1. do 15. avgusta t. l. in sicer:

V Trstu: pri blagajni banke.

V Ljubljani: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Celovcu in Spljetu.

V Dubrovniku: pri Hrvatski vjeresijski banki in njenih podružnicah v Šibeniku, Zadru in Spljetu.

V Spljetu: pri Prvi pučki dalmatinski banki.

V Zagrebu: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah v Varaždinu, Osjeku, Vel. Gorici in Cirkvenici.

V Sušaku: pri Banki i štedioni za Primorje in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridruže si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

TRST, dne 15. julija 1906.

Jadranska banka.

DOMENICO RAVALICO ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. — Telefon 1729

NOVA ZALOGA VINA

Jstrska vina, furlansko belo in črno vino, žpolo in kraški teran.

Vino v steklenicah od enega litra 72 stot., v steklenicah od pol litra 36 stot. skupno z steklenico. — Kraški teran v steklenicah K 1.04, od pol litra 52 stot. skupno z steklenico. — Fina vina v bateljkah različnih vrst.

Za krčmarje in gostilničarje posebne cene.

Hranilnica in posojilnica pri sv. Ivanu

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni ud ter obrestuje po 4% brez kakoga odbitka, tako, da sprejme vlagatelj čiste 4 krome od vsakih 100 K vloženi

Daje posojila samo udom in sicer: na vknjižbo po 5 1/2%; na osebni kredit, to je na zadolžnice po 5%; menjice so izključene.

Urađuje pri sv. Ivanu št. 442 (v hiši gosp. TROBEC-a) vsak delavnik od 9. do 11. ure dopol. in od 5.—7. ure popol. — Ob nedeljah od 11.—12. dopol. — Ob praznikih je urad zaprt.

NB. Ker je posojilnica in hranilnica ustanovljena po sistemu Reifeisnovem ima za sedaj določen delokrog samo za III. volilni okraj in vas Lonjer.

Načelstvo.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d' Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon šte. 16-04

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po 4 1/2%

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden tako da se po 260 tednih dobi K 300.—

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo. daje posojila na razne broke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100, tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. popol.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Ker se je že ob ustanovitvi banke pričelo veliko več število interesentov, nego jih je bilo možno zadovoljiti, smatrati je sedanje povišanje nekako kakor za kašnjenje prvotne emisije. In da sedaj „Jadranska banka“ vse one subskribente, ki ob prvi emisiji niso dobili zaželenega števila delnic, zadovolji in odškoduje, je določilo novim delnicam kurz al pari, t. j. K 400 za vsako delnico.

Starim delničarjem se pri tem priznava pravica opcije v smislu, da na podlagi vsake 3 starih delnic lahko podpišejo po dve delnici nove emisije, ki se jim dodelita v prvi vrsti pred vsemi drugimi subskribanti. Seveda imajo stari delničarji pravico podpisati tudi še nadaljnje delnice razun onih, ki jim pripadajo na podlagi opcije ter konkurirajo glede teh z novimi subskribanti brez vsake pravice prednosti.

Ker je prav zelo želeli, da bi se tudi pri sedanjih emisijah udeležili v izdatni meri slovenski kapital, opozarjamo svoje cenjene čitatelje na danes inserirani poziv, in pričakujemo, da poleg zelo ugodnega emisijskega kurza v prvi vrsti dosedanjih vspehi „Jadranske banke“ privabijo pričakovano število slovenskih subskribentov. Tretji milijon delnic, ki se emitira po novem letu, se ne izda več po kurzu „al pari“, marveč s primernim ažijem, na kar posebno opozarjamo naše občinstvo.

Razne vesti.

* **Koliko je prav za prav Židov na Ruskem?** Glasom pravkar objavljenih statističnih podatkov ruskega ministerstva za vnanje stvari, je na Ruskem 5 in pol milijonov Židov, tako, da tvorijo 4,2 odstotka vsega prebivalstva. Od tega števila odpada 1.321.000 Židov na rusko Poljsko. — Največ se židje bavijo s trgovino, namreč 42 odstotkov, dočim se jih 35 odstotkov bavi z malim obrtom. Poljedelcev je le 3,2 odstotka. V zadnjih 25 letih se je mnogo ruskih Židov izselilo v Ameriko in sicer 1.250.000.

* **Naraščanje New-Yorka v Severni Ameriki.** Leta 1790, je imel New-York 33.000 prebivalcev. Že leta 1810, je število poskočilo na 100.000, leta 1830, na 200.000. Leta 1850, je imel New-York že pol milijona in leta 1880, nad milijon prebivalcev. Početkom tega stoletja se je prebivalstvo pomnožilo na tri in pol milijone, v minolem letu je že prekoračilo črti milijon. Za sedaj nadkriljuje New-York le London, ki ima 4 in pol mil. prebivalcev, oziroma, po obsegu redarstvenega področja, 6 in pol milijonov prebivalcev.

* **Povodnji na Japonskem.** „Daily Telegraph“ poroča, da so v srednjih pokrajinah Japonske veliki povodnji. Železniški promet je ustavljen. Okolica pri Kofu je spremenjena v velikansko jezero. Utonilo je tudi veliko število ljudi. Sodijo, da je povodenj napravila več milijonov jenov škode. Prebivalstvo je iskalo zavetja v templjih in zavetiščih. Ljudje so v sili splezali tudi na strehe ter od tam prosili pomoči. V Matsumoto je pod vodo 4000 poslopj. Rudniki za baker so pod vodo.

* **Rojstvo prvega slona v Evropi.** V zverinjaku v Schönbrunnu se je te dni rodil slon in sicer je to prvi slučaj v Evropi. Mladič je meter dolg in 6 cm visok in baje ostane na življenju. Le to je silno redek slučaj, da bi ujeti sloni imeli mlade.

* **Republika Honduras,** je največja izmed petih republik Srednje Amerike in meri 114.670 kvadr. kilometrov, ima pa le 550.000 prebivalcev. Armada obstaja iz 50.000 mož.

Brzjavne vesti.

C. in kr. vojna mornarica.

DUNAJ 21. Glasom brzjavne poročila je vojna ladija „Cesarica Elizabeta“ dne 20. t. m. priplula v Kefalonijo. Na krovu vse zdravo.

Dreyfuss odlikovan redom častne legije.

PARIZ 21. Kakor poroča več listov iz roči jutri predpoludne pariški vojaški poveljnik majorju Dreyfussu viteški križ častne legije. Ta čin se bo na svečan način vršil pred zbranimi četami na dvorišču vojaške šole, na katerem je bil dne 15. junija 1895. Dreyfuss degradiran.

Rusija.

PETROGRAD 21. Vlada je izdala za jutri izredne odredbe, da vzdrži mir. Čete stražijo inozemska diplomatska zastopstva, ki se nahajajo na nevarnih krajih.

Trgovina.

Borzna poročila dne 21. julija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleška lire K — do —, London kratak termin K 240.20—240.40, Francija K 95.45—95.60, Italija K 95.40—95.55, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.30—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.40—99.70, ogrska krona renta K 95.05—95.35, italijanska renta K —, kreditne akcije K 604.—, Lombardi K 158.25—164.25, Lloydove akcije K 735.—, 745.—, Srečke Tisa K 831.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.—, 310.—, Bodenredit 1889 K 302.—, 310.—, Turške K 163.00 do 16.00 Srečke — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.35	100.30
„ „ srebru	100.40	100.35
Avstrijska renta v zlatu	117.85	117.85
„ „ v kronah 4 ¹ / ₂	99.65	99.65
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	89.50	89.60
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	113.50	113.50
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	95.20	95.20
„ „ 3 ¹ / ₂ %	84.95	84.95
Akcije nacionalne banke	1687.—	1687.—
Kreditne akcije	664.60	664.10
London, 10 Lstr.	240.15	240.12 ¹ / ₂
100 državnih mark	117.37	117.35
20 mark	23.46	23.47
20 frankov	19.12	19.13
100 ital. li.	95.55	95.45
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 96.92, italijanska renta 102.25, španski exterior 95.67, akcije otomanske banke 647.—, Menjice na London 251.50.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 168.—, unificirana turška renta 96.05, avstrijska zlata renta 99.70, ogrska 4¹/₂% zlata renta 95.25, Landerbank 464.—, turške srečke 147.—, parizka banka 15.30, italijanske meridionalne akcije 8.26, akcije Rio Tinto —, Vzdržana London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 87¹/₂, srebru 30¹/₂%, Lombardi 7.—, španska renta 94¹/₂%, italijanska renta 101¹/₂%, tržni diskont 3¹/₂%, menjice na Dunaju —, Trdna.

Tržna poročila 21. julija.
Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.— do K 15.02, rž za okt. K 12.70 do 12.72, oves za okt. od K 13.96 do 13.98, koruza za julij 12.53 do K 12.60 — Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zboljšano, tendenca mirna. Prodaja: 24.000 met. stot., nespremenjeno, druga žita nespremenjeno. Vreme: dež.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37¹/₂%, za december 37¹/₂%, za marec 38¹/₂%, za maj 39.—, Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna reelna 40—42 navadna dobra 43—45.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za julij 17.15, za avgust 17.20, za september 17.25, za oktober 17.40, za november 17.40, za dec. 17.45. — Mirno. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 46.25, za sept. 46.50. Stalno. — New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, do 5 stot. višje. Prodaja: 4000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8¹/₂ Sh; Trdna.
Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, za avgust 15.75, za sept.-okt. 16.—, za sept.-dec. 16.15 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.60, za avgust 22.90, za sept.-okt. 22.45, za sept.-dec. 22.55 (mirno). — Moka za tekoči mesec 31.—, za avgust 31.—, za sept.-okt. 30.30, za sept.-dec. 30.15 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 65.—, za avgust 65¹/₂%, za sept.-dec. 66.—, za januar-april 65¹/₂%, (trdna). — Spirit za tekoči mesec 4¹/₂%, za avgust 45¹/₂%, za september-dec. 42¹/₂%, za januar-april 41.— (mirno). — Sladkor surov 88¹/₂ usov 22¹/₂—23.— (stalno), bel za tekoči mesec 25¹/₂%, za avgust 25¹/₂%, za okt.-januar 27.—, za januar-april 27¹/₂%, (stalno), rafiniran 56.—56.50 Vreme: oblačno.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli:

Furst, potov., BUDIMPEŠTA; Smolčić, c. k. častnik, DUNAJ; Cikota, trgovec, DUNAJ; Komau, mehanik, DIVAČA; Freitl, uradnik juž. žel., DUNAJ; Dr. Rudolf, odvetnik, KONJICE; Beran, učitelj, PRAGA; Dr. Kušar, odv., LJUBLJANA; Dr. Kafka, odv., OPATIJA; Faigl, trg., LJUBLJANA; Grotz, mojster, OPATIJA; Zagar, trg., LJUBLJANA; Ludvigora, trg., DUNAJ; Grossman, trgov., DUNAJ; Prohazka, trg., DUNAJ; Deuk, uradnik, PULA; Šaučević, zaseb., ZADAR; Navut, zaseb., ZADAR.

S tugo napolnjenim srcem javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naš nad vse ljubljani oče

Ante Pahor

previđen s svetotajstvi za umirajoče v 60. letu svoje dobe ob 3. uri jutraj 21. t. m. mirno zapustil to solzno dolino.

Pogreb predragih ostankov pokojnega bo v nedeljo 22. t. m. ob 4. uri popoldne.

Na Vrdebi, 21. julija 1906.

Ana roj. Baretto, soproga.

Rudolf, sin: Ivanka por. Josipovič, Josipina in Urška, hčere; Mak Josip, zet.

Pijanosti ni več

Vzorec tega čudežnega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivo to zapasil.

Prasek „COZA“ učinkuje čudovito, tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkohole in močne pijače. Ta prasek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on spasil, kaj je resnično prozračilo njegovo ozdravljenje.

Prasek „COZA“ je princel mir v tisoče družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsacega dela zmožne ljudi.

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10 stot.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane, London 271 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10 stot.

Nobena Razprodaja obuval bi ne mogla tekmovati se svetovno tovarno obuval

MÖDLING-U

TRST, Corso š. 29.

Izgled:

Dobri moški čevlji . . .	gld. 2-90
„ ženski „ . . .	2-60
Množina ženskih čevljev s trakovi in z gumbi s temnega usnja . . .	2-20
Množina moških lakiranih čevljev . . .	2—
Enaki ženski s trakovi	3-75
Otročki čevljički rumeni ali črni	1—

CORDIAL ZABAGLIONE

odobrena od oblastnij.

Narejen iz belega vina in rumenjakov jajc, izvrstno sredstvo za ojačanje želodca za rekonvalescente in vse osebe, ki trpe na slabem želodcu. Prireja

VITTORIO PIDUTTI

TRST, ulica Sette Fontane štev. 1

Na prodaj v prodajalnicah tekočin, žganjarjah, kavarnah itd. itd.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natančna na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“ „Edinosti“.

Na vprašanja potem pisem bo dajal „INSERATNI ODELEK“. Informacije odine le, če bo pisemu priložena znamka za odgovor.

Na Opčinah se prodaja hiša z 8 prostori, vrtom, vodnjakom, ležeča zra-ven električne postaje. Naslov: Opčina 169 791

Težak več slovenskega jezika se išče. Hotel Balkan — Trst. 794

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se al. občinstvu Henrik Kosič.

Odda se v našem stanovanju — 2 sobi, sobica in kuhinja za mesečnih 24 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 722

Orala, Stiskalnica Mlatilnice, Slamorenice itd. prodaja ŽIVIC in dri v Trstu, Trgovinska ulica 2. 598

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bodi ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (263)

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letih dobah v zalogi Josipa Doličič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Novi modni salon (Corso št. 13, I. n.) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski uzorci, po najzmernejših cenah. 455

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Mirodilnica Alojzija Mermol nasled. Leban — Trst — (ul. Barriera vecchia št. 18) Prodaja barv, drog, žvepla, modre galice. nenadkrijiv prah proti mrčesom. 502

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljave na deželo. 351

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja: polne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14) Palaca (Salem) Trgovina s kuhinjsko opremo z emailirane in litga železa glinastih posod in steklenine.

Franc Suc (ulica Barriera vecchia št. 3) Razprodaja lončevine in kuhinjske opreme. Zmerne cene.

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se al. občinstvu Katarina Vatovec.

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Izvrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Sprejem takoj, ali pozneje, 23—30 letnega pomočnika za daljšo službo. Natančne ponudbe, zahtevana plača itd. na naslov: K. K. Maurer, trgovec z mešanim blagom. Raka pri Krškem, Dolenjsko. 751

V Materiji se odda letoviščarjem pod jako ugodnimi pogoji v najem hiša z 5 sobami, z vso opremo, dvema kletmi, kuhinjo velikim vrtom z vsakovrstnim sadjem. Pred stanovanjem veliko dvorišče tik državne ceste Trst-Reka. Do kolodvora Hrpelje-Kočina 1¹/₂ ure peš. Na željo se odda v najem tudi blev. Pojasnila daje Karlo Šiško v Črnomkalu. 631

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagna, Commercial, ali v škofiji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne preje, „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Bicikelj se prodaja s prostim tekom za 70 kron Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 787

Proda se popolnoma nova uniforma železniškega uradnika, srednje osebe, vključeni preprodajalci, via Cecilia št. 13 (789)

Proda se takoj gostilna v ulici Barriera vecchia po ugodni ceni Pojasnila daje se v ulici della Tesa št. 41, polunadstropje, levo. (785)

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravljem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati, v „Inseratnem uradu Edinosti“. 660

„Morana“ je najboljšje sredstvo za pokončanje stenice; dobiva se v mirodilnici Skrinjar, ulica Farneto 38. 637

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravljih gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daje „Inseratni urad Edinosti“. 651

Raztava pohištva

ulica Chiozza št. 6, I. nadstr.

bo otvorjena slavnemu občinstvu **jutri v ponedeljek dne 22. julija**, katero se bo lahko obiskalo od 10. do 12. predpoludne in od 4. do 7. ure popoldne.

Ker je raznovrstna in bogata množina pohištva po cenah, da se ni bati konkurence, nadeja se podpisani, da ga bo slavno občinstvo polnoštevilno posetilo.

PETER MUSCHIK

lastnik gostilne „Alla nuova Abbondanza“.

NAZNANILO.

Usojani si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zopet otvoril

ZALOGO VINA

pri sv. Luciji. Prodajal bom samo pristna in najboljša vina ter žganje najboljše vrste.

Nadalje naznanjam svojim starim odjemalcem, da imam vposeljeno isto osebo kakor prej ter da bo vodil moj zastopnik tudi odlej vse račune moje trgovine.

Cene zmerne, postrežba točna.

Za mnogobrojen obisk se priporoča A. BOLAFFIO, Gorica.

UL. NICOLÒ MACHIAVELLI 26.

**Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipotečnih
zavodih, pod najugodnejšimi pogoji. - - - - -**

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnovčujo kupone in izirehana vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

Naročbe je pošiljati: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani“.